

folklorame

SPAS JI BO
ALÎKARÎYA WAN

Aydin Batur
Bîrgun Uzûm
DÎHA
Dûrzan Cîrano
Ferhat Arslan
Huseyîn Rodî Keskin
Mazlûm Sîyabend
Mûrat Adiyaman
Serkan Kûrt
Servet Tursun
Seyda Goyan
Surya Hûman
Tehsîn Baravî
Orhan Tanhan

Kovara folklorê ya sê mehane

Sal: 3

Hejmar: 11

Xwedî: Li ser navê Weqfa Mezopotamyayê, Selîm Olçer

Berpirsa Nivîsan: Gevrîye Atli

Edîtor: Eşref Keydanî

Redaksiyon: Evîndar Şevîn

Desteya Weşanê:

Celîlê Celîl

Bêrîvan Matyar

Elîf Gunduz

Mem Mukrîyanî

Zîya Mukrîyanî

ISSN: 2667-6443

Grafîk: Mustafa Akbaş

Fotoyê bergê pês: Mûrat Adiyaman

Fotoyê bergê paş: Mûrat Adiyaman

Navnîsan: Weqfa Mezopotamyayê

Mezopotamya Eğitim Bilim Sanat Sağlık ve Kültür Vakfı
İktisadi İşletmesi

Urfa Yolu Üzeri, Serhat Plaza A/blok

Kat: 11 No: 29 Kayapınar/Diyarbakır

Sertifika No: 42382

Çapxane: Alioğlu Matbaacılık Bas. Yay. ve Kağ. San. Tic. Ltd. Şti.

Orta Mah.Fatin Rüştü Sk. No: 1-3/A Bayrampaşa-İstanbul

Tel: 0212 612 95 59

Sertifika No: 16919

TÊKILÎ

folklorame@gmail.com ✉

folklorame 🐦 📷 📺 📖

Her nivîskar ji nivîsa xwe
berpîrsîyar e.

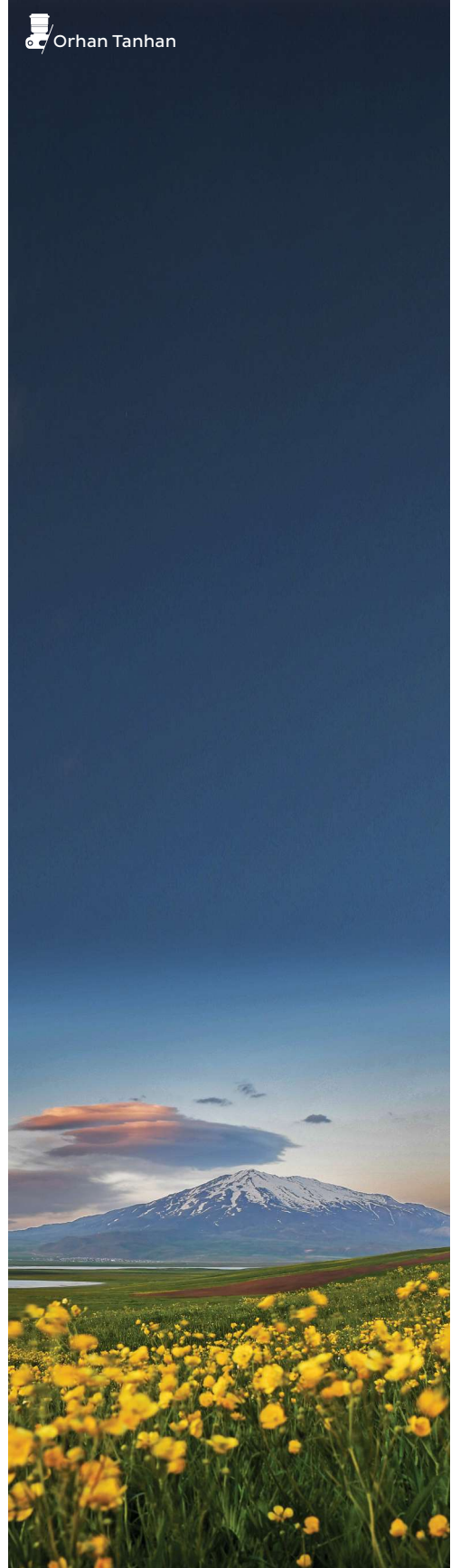
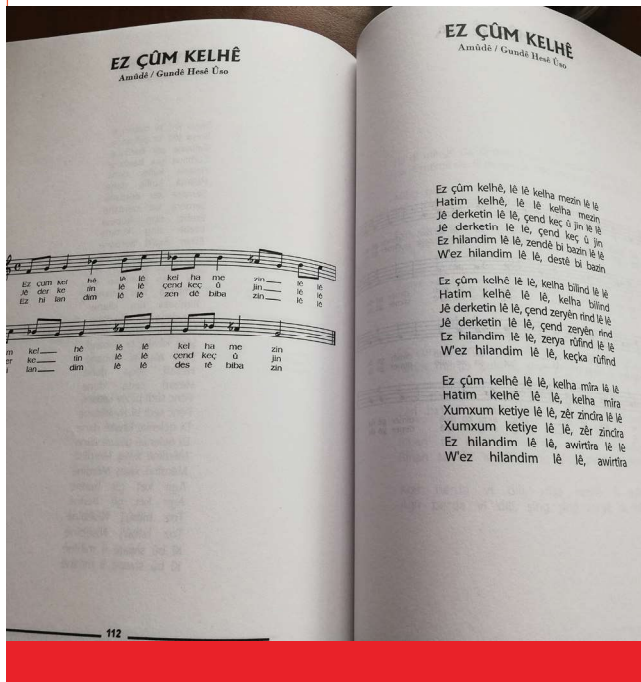

Pirtûka pêşnîyazkirî

Navê pirtûkê: Dûrikên Kurdî (Kurdistana Suriye)

Berhevkar: Selih Heydo

Weşanxane: Enstîtûya Kelepura Kurdî

Naverok

- 5 Ji edîtorî
- 6 Denhûrik, **Sosina Farqînê**
- 11 Cûcîk, **Hîkmet Yildiz**
- 16 Meseleyên Xoce Nesredîn, **Bêrivan Matyar**
- 21 Xaçepirsa folklorê, **Oktay Altûn**
- 22 Avkî, **Şehrîban Matyar**
- 24 Beyta Bedirxan Begê, **Yûsif Hêsetî**
- 26 Çend serpehatiyên Eliyê Gulêyî, **Ziya Mukrîyanî**
- 29 Cîl û Cemcîl, **Aydin Batur**
- 32 Hin îdyomên Erxenîyê-2, **Eşref Keydanî**
- 35 Lawko dîno, **Elîf Gunduz**
- 37 Meleko, **Remzîye Oncel**
- 41 Mamika qîza paşê, **Firat Keklîk**
- 44 Metelokên bûk û xasîyan ji Devera Qelqelîyê, **Mehmet Yildirimçakar**
- 46 Tiştanokên Herêma Erxenîyê, **Nûredîn Vûral**
- 47 Dîzik, **Mîr Mûhargînî**
- 52 Danasîn û nirxandina pirtûka “Çîrokên Kurdî”yê, **Evîndar Şevîn**
- 57 Hinek bawerîyên gelî ji Anatolîya Navîn, **Nêrgiz Baran**
- 61 Lîstika gumbila gumbil, **Payîz Tursun**
- 63 Zihêrê marî, **Yakûp Taşçî**

Ji edîtorî

Hezkirî û şopînerên “Folklor Me”yê çavên we ronî, “Folklor Me”yê hejmareka din jî li xwe zêde kir. Bi xêr û xweşî be ji bo me tevan. Her hejmar bi serê xwe, kelecaneke dide me amadekarên “Folklor Me”yê. Ev kelecane me şad dike, karî li ber dilê me xweştir dike.

Şopînerên ezîz, di hejmara 10an da, me nivîsek çap kiribû bi navê “Hin Îdyomên Erxeniyê-1”ê. Hinek xwînerên me, ji me ra peyva şandin ku, ka gelo me çima peyva “biwêj”ê bi kar neanîye û me çima li dewsa têgiha biwêjê, tegiha îdyomê bi kar anîye. Herwekî ku hûn jî dizanin wekî gelek qadên din yê zanistê, qada folklorê kurdî jî bêpar e ji termînolojîyeka hevpar. Herçend Weqfa Mezopotamyayê ji bo vê mebestê xebatek dabû destpêkirin û heta radeyekê jî anîbû, mixabin nivîsok ma ew xebat. Îcar ji ber nebûna termînolojîya hevpar; her kesek, kom û komxebat li gor zanîna û hizra xwe têgiheke hildibijêre. Me jî di çend hejmarên xwe yê borî da, ew têgih bi heman awayî bi kar anîbû. Divê em bizanin, têgiha navborî di zaravayê kirmanckî da îdyom e, di soranî da îdyom e û di kurmanckîya Behdînanê da jî îdyom e; lê bes di kurmanckîya bakurê da têgiha biwêjê berbelav û çalake e. Lêkoler Z. Ergünî di gotareka¹ xwe da li ser hin peyv û têgihan nivîsiye ku hin peyv çawa di soranî da xwedî maneyeka cuda ne, lê wexta derbasî kurmanckî bûne, hin maneyên nû girtine û carinan jî bûne xwedî hin maneyên eletewş. Ergün, bi palpiştan dîyar dike ku têgiha biwêjê ne ji bo cureyeka folklorê hatiye bikaranîn, ji bo kesên helbestan dinivîse (helbestvan) û carinan jî ji bo kesên dinivîse (nûser/nivîskar) hatiye bikaranîn. Piştî ku li Ewrûpayê hin lêkolera jî bo cureya folklorê bi kar anîne, bi zanebûn yan jî bê zanebûn, ev têgih li bakurê belav bûye. Ji ber van tespîtan Ergünî, em jî qayîl bûn ku me xelet bi kar anîye ev têgih. Loma jî me wekî soranî, kirmanckî û kurmanckîya Behdînanê têgiha îdyomê bi kar anî.

Hejmara me ya 11an wekî şîr û şerbetê şîrîn e; wekî “Avkî”yê ye hûn dê jê tîr nebin. Elîyê Gulê û Xoce Nesredîn dê we bikenînin. Taybetî Elîyê Gulê tîpekî pêkenokan e ku nayê naskirin. Bi xêra xebata Z. Mukrîyanî navê wî jî ket nava listeya tîpên pêkenokên kurdî. F. Keklîkî piştî navbirekê bi meseleyeka ku li ser mamikekê ava bûye, dîsa silav daye xwînerên xwe. Di vê hejmarê da ligel cureyên edebîyata gelêrî, baweriyên gelêrî, nîrxandina pirtûkê û listikek jî heye. Û wekî hemû hejmaran, xaçepirsa folklorê dîsa li benda we ku hûn wê dagirin. Di vê hejmarê da du nivîskar hene ku ev cara ewil e ew dibin mêvanên we. Em jî li ser navê xwe û we kêfxweş bûn bi xebata Mîr Mûhargînî û Payîz Tursunê.

Em hêvîdar in me hejmareka bi dilê we amade kiribe. Bihar ligel we, hûn ligel me, em jî bi milletê xwe ra... Herçend Newroz borî be jî, pîrozîya wê her zindî ye, qîmeta wê her zêde ye; loma jî hezar carî pîroz be. Bi kenê zarokan pêşwazîya Cejna Remezanê bikin û pîroz bikin.

Eşref Keydanî

1 Ergün, Z. (2021) “Çend Kêşeyên Veguhestinê ji Kurdîya Soranî bo Kurdîya Kurmanckî”, Nûbihar Akademi, No: 15